

גזרת נל"א וגזרת נל"י/ה – תרגול – תשובון

1. לפניכם שישה שמות פעולה.

השְׂרָאָה, המְרָאָה, הכְּלָאָה, השְׂנֹאָה, הסְוֹאָה, הַבְּרָאָה

א. מיינו את שמות הפעולה בטבלה שלפניכם לפי גזרתם.

גזרת נל"י/ה	גזרת נל"א
השְׂרָאָה	המְרָאָה
השְׂנֹאָה	הכְּלָאָה
הסְוֹאָה	הַבְּרָאָה

ב. מהו הבניין המשותף לכל שמות הפעולה? הפעיל

2. איריס ונמרוד נתבקשו להסביר בפני כיתתם מדוע הצורה **לְמַלּוֹת** שגויה.

איזה היגד מן ההיגדים הבאים יכול לסייע להם?

א. פועלי נל"א נוטים בדרך כלל לפי גזרת השלמים.

ב. פועלי נל"א נוטים לפי פועלי נל"י/ה בצורת שם הפועל.

ג. פועלי נל"א נוטים בדרך כלל בקיום האל"ף, חוץ מצורת שם הפועל.

3. לפניכם שלושה משפטים, ובכל אחד מהם מודגשת צורת בינוני.

א. במשאית שהובילה תבואה היה נוסע **סְמוּי**.

ב. החוק החדש **שְׁנוּי** במחלוקת.

ג. הלחם הזה **אָפוּי** כל הצורך.

(1) העתיקו את הצורה היוצאת דופן בגזרתה. **סְמוּי**

(2) מהו ה**שורש** של הצורה שהעתקתם בתת-סעיף (1)? **סמ"א**

(3) מהי ה**גזרה** של יתר הצורות (אלה **שלא** העתקתם בתת-סעיף (1))?: **נל"י/ה**

4. מהו השורש של שם הפעולה **שְׂגִיָּאָה**?

א. **שג"י/ה**

ב. שג"א

5. לפניכם משפט ובו שתי צורות מודגשות.

ה**מְחַאָּה** החברתית נפתחה ברעש גדול, בקריאות רמות וב**מְחִיאוֹת** כפיים.

א. מהו הבניין המשותף לשתי הצורות המודגשות? **קל**

ב. האם לשתי הצורות המודגשות יש שורש זהה? אם כן, ציינו את השורש המשותף; אם לא, ציינו את השורש של כל אחד מהן. לא. השורש של המילה **מְחַאָּה** הוא מח"י,ה, ואילו השורש של המילה **מְחַיֵּאות** הוא מח"א.

6. לפניכם ארבע צורות.

מְצִיָּתוֹת, מְצוּיּוֹת, מְמַצּוֹת, מְצוּוֹת

א. העתיקו את הצורה השייכת לגזרת נל"א. **מְצוּיּוֹת**
ב. מהו הבניין המשותף לשלוש הצורות האחרון (אלה שלא העתקתם בתת-סעיף א)? **פיעל**

7. תלמידי כיתה י"א קיבלו את רשימת הצורות שלפניכם.

פְּנוּי, נְקוּי, בְּטוּי, רְשׁוּי, וְדוּא

א. סייעו להם למיין את חמש הצורות בטבלה שלפניכם.

<u>צורות מגזרת נל"א</u>	<u>צורות מגזרת נל"י/ה</u>
בְּטוּי	פְּנוּי
וְדוּא	נְקוּי
	רְשׁוּי

ב. אחת הצורות השייכת לגזרת נל"א נוטה לפי נל"י/ה. העתיקו צורה זו. **בְּטוּי**
ג. התלמידים נתבקשו לקחת צורה אחת מן הרשימה שנוטה על דרך גזרת נל"א ולהטות אותה על דרך גזרת נל"י/ה (בשינוי משמעות). איזו צורה תקבל? **וידוי**

8. מהי צורת שם הפועל של הפועל **הִמְרִיא**?

- א. לְהִמְרוֹת
- ב. לְהִמְרִיא

9. מהי צורת העבר בגוף נסתר של הצורה **לְדַבֵּא**?

- א. דָּבֵא
- ב. דָּבָה
- ג. דָּבֵא

10. מהי צורת העתיד בגוף מדבר של הפועל **חָטָא**?

- א. אֶחְטִיא
- ב. אֶחְטָא
- ג. אֶחְטֵא